



Towarzystwo Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich

Rada Główna

Warszawa, dnia 19 kwietnia 2008 roku

Pani Katarzyna Hall
Minister Edukacji Narodowej
Al. Szucha 25,
00-918 Warszawa

Dotyczy: postulatów nauczycieli bibliotekarzy odnośnie prawnych uregulowań funkcjonowania bibliotek szkolnych.

Szanowna Pani!

Zainteresowani informacjami na temat prac nad zmianami Karty Nauczyciela, planowaną reformą programową oraz innowacjami w innych aktach prawnych przygotowywanymi przez MEN, wnioskujemy o uwzględnienie w pracach nad nimi głosu przedstawicieli środowiska – członków Towarzystwa Nauczycieli Bibliotekarzy Szkół Polskich. Jednocześnie zwracamy się z prośbą o powołanie przy Ministerstwie Edukacji Narodowej oraz przy odpowiednich jednostkach administracji samorządowej, fachowych doradców ds. bibliotek szkolnych, znających specyfikę pracy.

Nieliczni już doradcy metodyczni służą nauczycielom bibliotekarzom fachową pomocą, wskazując działania służące podniesieniu rangi biblioteki szkolnej w procesie dydaktycznym i wychowaniu uczniów. Jednak ich opinie nie są brane pod uwagę przy tworzeniu warunków pracy bibliotek szkolnych przez organy samorządowe.

Zależy nam, aby osoby odpowiedzialne za kondycję polskich bibliotek szkolnych, dostrzegły korzyści płynące z ich prawidłowego funkcjonowania.

Podstawowe akty prawne dotyczące oświaty określają stanowisko nauczyciela bibliotekarza, uściślają jego kwalifikacje, wymiar godzin oraz organizację biblioteki szkolnej i zadania nauczyciela bibliotekarza. Są to następujące dokumenty:

1. art. 67 Ustawy o systemie oświaty z dn. 7 września 1991 roku (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658 oraz z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292)
2. art. 42 Ustawy Karta Nauczyciela z dnia 26 stycznia 1982 roku. (Dz. U. z 2003 r. Nr 118, poz. 1112)
3. art. 22.1 Ustawy o bibliotekach z dnia 27 czerwca 1997 roku (Dz. U. z 1997 r. Nr 85, poz. 539, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 2001 r. Nr 129, poz. 1440, z 2002 r. Nr 113, poz. 984, z 2004 r. Nr 230, poz. 2390)

4. Zarządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 czerwca 1997 r. w sprawie liczby uczniów, na których przysługuje etat nauczyciela bibliotekarza (Dz. U. z 1997 r. Nr 56, poz. 357)
5. § 8 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001 r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola i publicznych szkół (Dz. U. Nr 61, poz. 624 z 2001 r., z późn. zm.)

Aktualne przepisy nie odzwierciedlają współczesnej roli biblioteki w szkole, jej przemian w kierunku wyspecjalizowanej pracowni multimedialnej i centrum edukacyjnego środowiska. Nauczyciel bibliotekarz, zgodnie z *Podstawą programową kształcenia ogólnego*, nie tylko wspomaga użytkownika biblioteki w poszukiwaniu informacji, ale także kształtuje umiejętność jej wartościowania oraz sposoby wykorzystania.

Poniżej przedstawiamy postulaty środowiska nauczycieli bibliotekarzy dotyczące organizacji i pracy bibliotek szkolnych, które winny być uregulowane stosownymi zapisami w wymienionych aktach prawnych.

1. Utrzymanie restrykcyjnego zakazu łączenia bibliotek szkolnych i pedagogicznych z bibliotekami innych typów ze względu na ich różne funkcje i zadania oraz inny profil użytkownika.
2. Ujednolicenie norm zatrudnienia nauczycieli bibliotekarzy z uwzględnieniem zmian wynikłych z reformy oświaty oraz powstania Internetowych Centrów Informacji Multimedialnej w każdej szkole. Przyjęte normy winny uwzględniać specyfikę placówki, tj. liczbę użytkowników, liczbę zbiorów, stopień skomputeryzowania, układ przestrzenny biblioteki, zadania wykonywane na rzecz środowiska itp.
3. Uwzględnienie wymogów eksploatacyjnych Internetowych Centrów Informacji Multimedialnej poprzez zabezpieczenie odpowiedniej liczby godzin dla informatyka, który zapewni nadzór techniczny i będzie odpowiadał za prawidłowe funkcjonowanie ICIM.
4. Zapewnienie bibliotekom szkolnym stałych środków na systematyczne uzupełnianie zbiorów poprzez rozporządzenie zobowiązujące organy samorządowe do wydzielenia procentowej części budżetu oświatowego na ten cel.

Pragniemy dodatkowo zwrócić uwagę na inny (negatywny) aspekt pracy nauczyciela bibliotekarza, występujący w wielu placówkach. Dotyczy on poleceń służbowych wykonywania nieodpłatnych zastępstw za nieobecnych nauczycieli przedmiotów. Utrudnia to, czasem wręcz uniemożliwia realizację zadań wynikających z planu pracy biblioteki. Problem ten winien być rozwiązany administracyjnie, ponieważ jest to zjawisko nagminne, a niezgodne z Kodeksem Pracy.

Terenowe oddziały TNBSP wypracowały standardy pracy bibliotek szkolnych. Jesteśmy przygotowani do przedstawienia naszych opracowań i podjęcia rozmów na ten temat.

Liczymy, iż postulaty naszego środowiska będą brane pod uwagę podczas tworzenia nowych rozwiązań prawnych i odbywać się to będzie z udziałem naszych przedstawicieli, czynnie wykonujących zawód nauczyciela bibliotekarza. Zapobiegnie to formułowaniu przepisów prawnych nieadekwatnych do rzeczywistych wymagań i stanu współczesnego bibliotekarstwa szkolnego.

Pragniemy, aby biblioteka szkolna - jedyna w szkole pracownia interdyscyplinarna - mogła zgodnie z europejskimi i światowymi tendencjami zaspokajać potrzeby edukacyjne i informacyjne użytkowników oraz rozwijać ich kreatywność. Równolegle należy zapewnić

możliwości kształtowania tradycyjnej kultury czytelniczej młodego pokolenia. Takiego wzorca biblioteki zabrakło w projekcie nowej podstawy programowej.

Misją współczesnej biblioteki jest zapobieganie analfabetyzmowi funkcjonalnemu, wdrażanie użytkownika do edukacji permanentnej, przygotowanie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym oraz kształtowanie wzorca Polaka i Europejczyka.

Z tych przyczyn ranga i kondycja polskich bibliotek szkolnych musi stać się integralnym elementem ogólnopolskiej polityki oświatowej. Pozostawienie ich w wyłącznej gestii samorządów lokalnych jest niewystarczające.

Do wiadomości:

Pan Andrzej Smirnow - Przewodniczący Komisji Edukacji, Nauki i Młodzieży Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Pan Kazimierz Wiatr - Przewodniczący Komisji Nauki, Edukacji i Sportu Senatu Rzeczypospolitej Polskiej

Pan Bogdan Zdrojewski - Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Pan Jan Malicki – Przewodniczący Krajowej Rady Bibliotecznej

Pani Elżbieta Stefańczyk – Przewodnicząca Zarządu Głównego Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich

Pan Sławomir Wittkowicz - Przewodniczący WZZ "Solidarność - Oświata"

Pan Sławomir Broniarz - Prezes Związku Nauczycielstwa Polskiego

Pan Stefan Kubowicz – Przewodniczący Sekcji Krajowej Oświaty i Wychowania Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego "Solidarność"